

20è CICLE DE SORTIDES DE CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY

4a sortida – diumenge, 12 de febrer de 2023

Centre d'Estudis Comarcals i Centre Excursionista de Banyoles

CORNELLÀ DEL TERRI

Prades, Querol, les Serres, bosc de cal Soldat, can Fabrica, Santa Llogaia del Terri, Prades.

Deixarem els vehicles a **Prades**, a l'aparcament de l'Associació Mamakilla. Tot just iniciada la ruta d'avui, tenim davant nostre mas Peret Galí i can Pigem (s. XVI-XVIII), que antigament formaven una sola casa: can Roure, una masia d'una gran bellesa que va perdre bona part del seu encant en dividir-se en els dos habitatges actuals. Al seu darrere, hi ha el **mas Geli**, on farem una parada. El mas és

la casa pairal dels Geli des de fa 800 anys, segons consta en documents de l'arxiu familiar. Durant molt de temps s'havien encarregat de recollir els tributs que els pagesos de la rodalia pagaven als comptes de Peralada, que solien passar temporades al mas. Catalogat com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), el conjunt de can Geli, dels s. XIII-XIX, està format per la casa pairal, l'habitatge dels masovers i la **capella de Sant Miquel**. Segons diversos documents, en

l'indret on se situa la capella actual hi hauria hagut una església romànica. La dedicació a sant Miquel vindria de l'any 1601, data de la seva primera benedicció. L'any 1853 la capella estava destruïda i la família Geli va demanar permís al Bisbat de Girona per enderrocar-la i reconstruir-ne parcialment una de nova, que va tornar a ser beneïda el 28 d'abril de 1854.

Reprenem la marxa, passem pel costat del mas Illa i arribem al **Terri**, el curs d'aigua que rep les aigües del desguàs de l'Estany de Banyoles i del vessant nord del massís de Rocacorba, i que aflueix al Ter a Medinyà, pocs quilòmetres més avall d'on ens trobem. Abans de travessar-lo, ens aturarem un moment a mirar la font i el rentador que hi ha a la riba, construïts en els anys trenta del segle XX per iniciativa de l'antic municipi de Sant Andreu del Terri, integrat al de Cornellà del Terri el 1976.

Anem en direcció Santa Llogaia del Terri però al cap de molt poc tombarem cap al veïnat de Querol. Aviat tenim mas Sala a l'esquerra i, tot marxant, podem anar observant un seguit de bonics lledoners a la vora de la carretera. Ja a **Querol**, podem intentar endevinar què hi ha escrit en una llinda de la finestra d'una de les cases del veïnat. A Querol, també, hi trobem **can Maret**, que en realitat havia estat un conjunt de cases petites. Eren els antics habitatges dels captaires, persones que treballaven per a les masies dels voltants, mirant de guanyar-se la vida com podien fent feines diverses. Actualment can Maret està dedicada al turisme rural, com molts altres masos de Cornellà del Terri, que disposa d'unes 500 places d'aquesta mena d'allotjaments per a visitants.

Sortim de Querol per un camí que ens durà cap les Serres. Passem pel costat de can Quer i abans d'arribar a una pineda de pins bords (pins blancs) força alts, just a l'inici d'una pujada suau, no en

serem conscients però haurem acabat de travessar les vies del TGV, que passa soterrat pel punt on ens trobem.

Enforquem amb el camí que ressegueix **les Serres (o serra de Medinyà)**. Si seguíssim recte, aniríem de baixada cap a Perles, però nosaltres girarem a l'esquerra, cap al nord, tot marxant per aquesta pista, força transitada, que transcorre per un indret elevat. Al cap de poc, se'ns obre una primera panoràmica a ponent, aquesta cap a la vall del Terri i la part més poblada del Pla de l'Estany amb les muntanyes que l'envolten. Tot caminant podrem veure un senyal d'una variant del camí de Sant Jaume que va cap a Montserrat i que passa per aquí. Unes properes finestres en la vegetació,

ara cap a llevant, ens deixaran albirar l'enlairat Sant Esteve de Guialbes, però també les vies del TGV, que ja han sortit de sota terra. La construcció d'aquesta infraestructura va generar molta oposició entre els veïns d'aquesta part del territori per la ferida que hi infringia, i que des d'aquí podem veure clarament. Ens estem movent per un paratge des d'on tenim unes vistes esplèndides, mirem cap on mirem. Paga la pena que ens entretinguem a gaudir-ne prop d'una alzina que hi ha a peu de camí, i que ja comença a fer goig, tot tractant d'encertar el nom de les muntanyes que veiem des d'aquest punt. Cap a llevant també tenim una bona visió del Terraprim (o Garrotxes) d'Empordà.

Deixem el camí que continua Serres enllà per entrar al **bosc de cal Soldat**, una masia propera. Un cop travessat aquest conjunt de pins bords d'una bona alçada, i que ja podríem tenir la consideració de monumentals, accedim al camí que passa pel costat de cal Tiu, una casa que ens farà una enveja sana perquè els seus habitants gaudeixen d'un panorama impressionant, gairebé a 360°.

Anem baixant cap a **can Fabrica**, on ens aturarem un moment. En aquest mas, ara també dedicat al turisme rural, hi havia trobat refugi el guerriller Quico Sabaté en alguna de les incursions que havia fet des de la Catalunya del Nord, tot intentant mantenir la lluita contra el règim franquista al llarg dels vint anys posteriors a la Guerra Civil. Des d'aquí ja podem veure, proper, el campanar de l'església de Santa Llogaia del Terri, cap on anirem baixant tot seguit per una carretereta. Al cap de poca estona, arribarem a la carretera que va del camí que ressegueix les Serres cap a Santa Llogaia, i que ens servirà per acostar-nos a aquest veïnat.

A **Santa Llogaia del Terri**, hi farem una altra aturada. El seu nucli està format per l'església i una vintena de cases, la majoria de dimensions petites amb planta baixa i un pis, agrupades al voltant de la plaça del Fort i al llarg de l'únic carrer que té el poble. Tot plegat forma un conjunt agradable i harmònic. Situats a la plaça, ens fixarem en l'antiga rectoria, un edifici del s. XIX de grans dimensions on destaca una galeria d'arcs, un rellotge de sol i el pou, i en **l'església de Sant Galderic**. L'església (s. XIII-XVIII, i catalogada com a BCIL), ja surt citada en un document de 1266. Al llarg del s. XVI s'hi van fer obres importants i durant el s. XVIII se'n va reformar l'interior. El campanar, de grans dimensions, s'hauria bastit damunt les restes d'una antiga torre fortificada. Adossat a l'esquerra de l'església, hi ha un edifici (actualment en obres) amb una porta dovellada del s. XV i una sala medieval a l'interior.

Sortint de Santa Llogaia podem veure a peu de carretera un monòlit de forma piramidal coronat per una creu de ferro. És un record de la Santa Missió, uns actes religiosos que es van fer al poble durant uns dies del mes de novembre de 1953. Continuarem en direcció a Prades on retrobarem els vehicles.

Moltes gràcies per la vostra assistència!